

لینک های مفید

عضویت
در خبرنامه

کارگاه های
آموزشی

سرویس
ترجمه تخصصی
STRS

فیلم های
آموزشی

بلاگ
مرکز اطلاعات علمی

سرویس های
ویژه

تحولات علوم ورزشی در حوزه سلامت، پیشگیری و قهرمانی

ارتباط شاخص‌های پیکرسنجی با اجرای مهارت ظریف انگشتان

مصطفی قاسمی^{۱*}، اکبر معینی^۲، خدیجه سجادیان^۳، نسیم عطایی قراچه^۴، فاطمه پسند^۵

۱- دانشجویان کارشناسی ارشد دانشگاه شیراز

۲،۳،۴- دانشجویان کارشناسی ارشد دانشگاه شیراز

۵- استادیار دانشگاه شیراز

مقدمه

از جمله حیطه‌های مرتبط با تربیت بدنی و علوم ورزشی به ویژه در زمینه ورزش قهرمانی، موضوع استعدادیابی است. حیطه استعدادیابی، به عنوان موضوع جالب، به ویژه برای کسانی که با ورزشکاران جوان کار می‌کنند و به سطح رقابتی چشم دارند، به سرعت وارد دنیای ورزش شده است [1]. در واقع، تشخیص استعدادها، تعیین میزان آنها و شناسایی تفاوت‌های فردی مهمترین کار مربیان و مشاوران است. این پیش‌نیازها می‌توانند دارای جنبه‌های پیکرسنجی، فیزیولوژیکی، مهارتی، روانشناختی و غیره باشند. پیکرسنجی به عنوان روشی غیرتهاجمی و ارزان شناخته می‌شود که اطلاعات فراوانی را در مدت کوتاه از تعداد زیادی آزمودنی به دست می‌دهد. مطالعات این حوزه بیان می‌کند که هر ورزش به ورزشکارانی با ابعاد و اندازه‌های بدنی خاصی نیاز دارد. نتایج برخی تحقیقات از ارتباط ویژگی‌های پیکرسنجی و تیپ بدن با عملکرد ورزشی، تشابه نوع پیکر بازیکنان جوان و بزرگسال یک رشته و ثبات تیپ بدنی در طول عمر حکایت دارد. با توجه به این که شاخص‌های پیکری تحت تأثیر عوامل ژنتیکی بوده و از تمرین و تغذیه تأثیر اندکی می‌پذیرد، این شاخص‌ها می‌توانند در شناسایی افراد مستعد سودمند باشند [2]. در سال‌های اخیر تحقیق‌های زیادی بر ارتباط اندازه‌ها و ترکیب‌های بدن با رشته‌های مختلف ورزشی و عملکردهای حرکتی انجام شده است، در این راستا سوالات زیادی در ارتباط با رابطه بین این اندازه‌ها و عملکرد ورزشی، ذهن متخصصان را مشغول کرده است، از جمله: آیا بازوی بلندتر در توانایی گرفتن بهتر است؟ آیا بچه‌های قد بلندتر بیشتر می‌پرند؟ این‌ها همیشه یکی از موضوعات مهم و رایج در میداین ورزشی، انجام مهارت‌های حرکتی و رشد هستند. ما نمی‌توانیم انکار کنیم که طول بخش‌های بدن، رابطه متقابلی با مهارت‌های حرکتی در ورزش ندارد [3]. امروزه ابزارهای زیادی برای ارزیابی مهارت‌های دستی ساخته شده است. یکی از این ابزارها گروود پگبورد (ابزار شرکت لافایت، ۱۹۸۹) است، این ابزار می‌تواند: سرعت روانی حرکتی، کنترل حرکت‌های ظریف و سریع و هماهنگی بصری- حرکتی را اندازه‌گیری کند [4.5.6].

روش‌شناسی

جامعه پژوهش مطالعه حاضر را جوانان پسر شهر شیراز تشکیل دادند. تعداد ۵۰ نفر در گروه سنی جوان (با میانگین قد ۱/۷۵، وزن ۶۵/۵۰، ترکیب بدن ۲۱/۲۲ و سن ۲۰/۰۶) به صورت در دسترس در مطالعه حاضر شرکت نمودند. ابزار گردآوری اطلاعات شامل: (۱) پرسش‌نامه دموگرافیک برای گرفتن اطلاعات عمومی آزمودنی‌ها. (۲) اندازه‌گیری برخی شاخص‌های پیکر سنجی (قد، وزن، طول دست، طول انگشت شست و طول انگشت اشاره) که توسط متر نواری انجام

*نویسنده مسئول:

Email: mostafa.ghasemi.1371@gmail.com

تحولات علوم ورزشی در حوزه سلامت، پیشگیری و قهرمانی

شد و (شاخص توده بدنی) هر فرد از تقسیم وزن (کیلو گرم) بر مجذور قد (متر) محاسبه شد. اطلاعات توصیفی مربوط به متغیرهای پیکر سنجی آزمودنی‌ها در جدول ۱ گزارش شده است. ۳ تست گروود پگبورد (مدل ۳۲۰۲۴) که برای ارزیابی مهارت حرکتی، سرعت، دقت و هماهنگی چشم و دست استفاده می‌شود [4.5.6]. در بررسی پایایی ابزار گروود پگبورد در پژوهش حاضر، آلفای کرونباخ آن ۰/۸۸ به دست آمد. در این پژوهش برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش آماری ضریب همبستگی پیرسون برای ارتباط بین شاخص‌های آنترپومتری (ترکیب بدن، طول دست، طول انگشت اشاره و طول انگشت شست) با رکوردهای (دست راست، دست چپ و رکورد کل) استفاده شد. سطح معناداری در مطالعه حاضر $\alpha=0/05$ در نظر گرفته شد.

جدول ۱. اطلاعات توصیفی مربوط به متغیرهای تحقیق

متغیرها	آماره	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد
طول دست	۵۰	۱۸,۷۱	.۸۹	
طول انگشت اشاره	۵۰	۷,۲۰	.۵۱	
طول انگشت شست	۵۰	۶,۳۱	.۴۶	
ترکیب بدن	۵۰	۲۱,۲۲	۳.۳۹	
رکورد کل	۵۰	۱۳۷,۳۴	۲۳.۳۱	

نتایج

تحلیل آماری اجرا شده در این تحقیق با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون در سطح معناداری $\alpha = 0/05$ حاکی از ارتباط مستقیم و منفی معنادار بین طول دست، طول انگشت اشاره و طول انگشت شست با رکورد دست راست، دست چپ و رکورد کل است؛ به این معنا که هرچه طول دست، طول انگشت اشاره و طول انگشت شست بیشتر باشد رکورد اجرای آزمودنی‌ها بهتر (کمتر) می‌شود. اما در این مطالعه ارتباط معناداری بین ترکیب بدن و رکوردهای دست راست، دست چپ و رکورد کل مشاهده نشد. نتایج مطالعه حاضر در جدول ۲ گزارش شده است.

تحولات علوم ورزشی در حوزه سلامت، پیشگیری و قهرمانی

جدول ۲. نتایج همبستگی تحقیق

متغیر	آماره	رکورد دست راست	رکورد دست چپ	رکورد کل
طول دست	ضریب همبستگی	-.421**	-.352*	-.411**
	سطح معناداری	.002	.012	.003
طول انگشت اشاره	ضریب همبستگی	-.371**	-.301*	-.357*
	سطح معناداری	.008	.034	.011
طول انگشت شست	ضریب همبستگی	-.370**	-.378**	-.396**
	سطح معناداری	.008	.007	.004
شاخص توده بدنی	ضریب همبستگی	-.028	.064	.017
	سطح معناداری	.844	.657	.906

** همبستگی در سطح معناداری ۰/۰۱

* همبستگی در سطح معناداری ۰/۰۵

بحث و نتیجه گیری

هدف از انجام مطالعه حاضر بررسی ارتباط برخی از شاخص‌های پیکرسنجی با اجرای مهارت پگبورد در گروه سنی جوانان بود. نتایج حاصل از این تحقیق نشان داد که برخی از شاخص‌های پیکرسنجی (طول دست، طول انگشت اشاره و طول انگشت شست) رابطه منفی و معناداری با اجرای مهارت پگبورد دارد. نتایج تحقیق حاضر با نتایج حاصل از تحقیق سیاه کوهیان و همکاران (2011) مبنی بر اینکه که طول دست، نقش قابل توجهی در دقت و شکل دریافت شیء دارد [7]. همخوانی داشت. نتایج این تحقیق با نتایج تحقیق ون ویجک (۲۰۱۳)، مارشال و بوفارد (۱۹۹۴)، سوشال و همکاران (۲۰۰۴) مبنی بر عدم ارتباط بین شاخص توده بدنی و (کنترل اشیا) مهارت گروود پگبورد نیز همخوانی دارد [8,9]. همچنین نتایج این تحقیق با نتایج بهمن عالی زاده و همکاران (۱۳۹۲) مبنی بر اینکه طول بیشتر اندام‌ها باعث اجرای بهتر مهارت‌های کنترل شی می شود و نتایج تحقیق طباطبائیان (۱۳۷۵) که نشان داد بین رکورد شنای ۵۰ متر تخصصی و طول کف دست شناگران نخبه همبستگی منفی و معنی داری وجود دارد [10,11]. همخوانی دارد. از آنجایی

تحولات علوم ورزشی در حوزه سلامت، پیشگیری و قهرمانی

که نتایج حاصل از تحقیقات اخیر بر روی ابزار گروود پگبورد حاکی از آن است که این ابزار می تواند شاخص‌هایی مثل: هماهنگی عصبی-عضلانی، هماهنگی چشم و دست، سرعت و چالاکی دست را با اطمینان بالایی اندازه گیری کند، می توان از این ابزار برای استخدام افراد در برخی مشاغل و استعدادیابی در رشته‌های ورزشی مختلف که با این شاخص‌ها سر و کار دارند استفاده کرد. همچنین در این مطالعه مشاهده شد که برخی شاخص‌های پیکرسنجی نیز می تواند بر اجرای این آزمون تاثیر مستقیم داشته باشد. یعنی شاخص‌های پیکرسنجی می تواند به طور مستقیم در عملکرد افراد در رشته‌های مختلف ورزشی تاثیر گذار باشد. که باید در اجرای این آزمون شاخص‌های پیکر سنجی را در نظر داشت.

منابع

1. Avlonitou E(2010). "Somatometric variables for preadolescent swimmers". *J Sports Med Phys Fitness*. 2010 .34:185-91.
۲. Bayios IA, Bergeles NK, Apostolidis NG, Noutsos KS, Koskolou MD(2014). "Anthropometric, body composition and somatotype differences of Greek elite female basketball, volleyball and handball players". *J Sports Med Phys Fitness* 2014; 46(2): 271-80.
۳. محمد قاسم کاکي(۱۳۹۰). "رابطه برخی از متغیرهای آنتروپومتریکی با توانایی های حرکتی پایه در دانش آموزان پسر 9 تا 11 سال بیرجند." پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه بیرجند. ۱۳۹۰.
4. Mitrushina, M. N., Boone, K. B. Razan, J., & D'Elia, L. F (2005). "Handbook of normative data for neuropsychological assessment (2nd ed.)". New York: Oxford University Press.
5. Charles H. van Wijk (2013). "Body Mass Index Does Not Affect Grooved Pegboard Performance in Healthy South African Adults". *Psychology* 2013. Vol.4, No.1, 33-37.
6. Lafayette Instrument Company (1989). "*Grooved Pegboard: Owner's Manual*. Lafayette". IN: Lafayette Instrument Company.
7. Siahkoughian M, Mahmoodi H, Salehi M (2011). "Relationship between fundamental movement skills and body mass index in 7-To-8 year-old children". *World Applied Sciences Journal* .15 (9): 1354-60.
8. Van Wijk, C. H(2013). "Body mass index does not affect grooved pegboard performance in healthy South African adults". *Psychology*, 4, 33-37. doi:10.4236/psych.2013.2013.41004.
9. Southall, J.E., Okely, A.D., & Steele, J.R(2004). "Actual and perceived physical competence in overweight and nonoverweight children". *Pediatric Exercise Science*, 16, 15-24.
۱۰. بهمن عالی زاده ، حسن محمدزاده ، فاطمه سادات حسینی(۱۳۹۲). نشریه رفتار حرکتی. شماره ۱۳. پاییز ۱۳۹۲. صص ۱۵۵-۱۶۶.
۱۱. طباطبائی‌ان، فخرالسادات (۱۳۷۵). "ارتباط بین زمان شنای تخصصی و برخی از ویژگیهای بدنی در شناگران زن زبده ایران". پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت معلم.

لینک های مفید

عضویت
در خبرنامه

کارگاه های
آموزشی

سرویس
ترجمه تخصصی
STRS

فیلم های
آموزشی

بلاگ
مرکز اطلاعات علمی

سرویس های
ویژه